ВРЯТУЙ
СВІТ!
Все починається з тебе

Ми можемо сидіти склавши руки і далі спостерігати, як сміття опиняється в природі, забруднює воду і землю.
Як спалюючи побутові відходи на своїх подвір'ях, хворіють люди.
А діти, нічого не знаючи про небезпеки, продовжують гратися там,
де щойно дотліли до кінця пластикові пляшки, пакети чи підгузки.
Але якщо ми хочемо захистити здорове майбутнє наших дітей, мусимо діяти.
І найлегше, що ми можемо зробити — дати малечі знання про вплив сміття на природу та їхнє здоров'я.
Розповідаючи про відповідальне споживання, про те, чому не можна кидати сміття у вогонь,
та про те, як захистити здоров'я і природу, зменшуючи кількість пакування,
ми всі можемо запобігти загрозам.

«Кожен з нас може стати рятівником світу. Варто лиш спробувати і ти зрозумієш, що це у твоїх силах. Все починається з тебе».

Дитяча книжка про таку важливу річ у нашому житті, як сміття і його вплив на здоров'я людини та на цілий світ.
Саме в дитинстві формуються уявлення про світ і про власну роль у ньому.
Тому важливо, щоб дитина навчилася дбати про своє здоров'я і розуміла зв'язок між ним та станом довкілля.

Ця книжечка належить . . . . . .

КОЛИ СМІТТЯ ОПИНЯЄТЬСЯ В РІЧЦІ

КОЛИ СМІТТЯ ОПИНЯЄТЬСЯ В ЛІСІ

КОЛИ СМІТТЯ ОПИНЯЄТЬСЯ У ВОГНІ

Але більшість відходів — зовсім не сміття,

а **ЦІННА ВТОРИННА СИРОВИНА.**

Їх можна переробити і виготовити нові потрібні речі

ПЛАСТИК — цінна вторинна сировина

НАЙПОШИРЕНІШІ ПЛАСТИКОВІ ВІДХОДИ — ПЕТ-ПЛЯШКИ,
поліетиленові пакети та пластикове пакування для харчових продуктів

Пластик можна переробити і виготовити
НОВІ ПЛАСТИКОВІ РЕЧІ

Розфарбуй **ПЕТ-ПЛЯШКИ** у свої улюблені кольори

Яке ще ти знаєш пластикове пакування?

ПЛАСТИК НЕ МОЖНА
викидати в річки та залишати в лісі

СКЛО — цінна вторинна сировина

Скло буває біле
і кольорове.
Скло переробляють
окремо по кольорах

СКЛО МОЖНА ПЕРЕРОБЛЯТИ
БЕЗЛІЧ РАЗІВ

Розфарбуй СКЛЯНІ ПЛЯШКИ
у свої улюблені кольори

СКЛО

СКЛО НЕ МОЖНА ВИКИДАТИ В РІЧКУ ТА В ЛІС.
Бите скло може порізати
і завдати шкоди
здоров'ю людей та тварин

ПАПІР — цінна вторинна сировина

Переробка паперу **ЗАХИЩАЄ ДЕРЕВА** від вирубування і зберігає ліси

ПАПІР, ЯКИЙ ПЕРЕРОБЛЯЄТЬСЯ:
всі паперові і картонні пакування, а також газети, журнали, каталоги, книги, зошити, конверти, папки для документів, папір для друку та малювання, картонні коробки

Перероблений папір використовують для друку газет, журналів та книжок. З нього виготовляють паперові пакети, нові паперові пакування, блокноти, зошити та багато іншого

Картонне пакування від напоїв складається з паперу, пластику та фольги. Це змішаний тип пакування

МЕТАЛ — цінна вторинна сировина

У смітті також є
МЕТАЛЕВІ ВІДХОДИ

Які ще металеві вироби ти знаєш?
Назви їх та напиши тут

МЕТАЛ

Металеві пляшки від напоїв, консервні банки, бляшанки, металеві кришки від скляних банок — все це можна переробити!

МЕТАЛ МОЖНА ПЕРЕРОБЛЯТИ БЕЗЛІЧ РАЗІВ

КОМПОСТ

КОМПОСТУВАННЯ — *це простий спосіб переробити харчові та рослинні відходи на* **КОРИСНЕ ДОБРИВО**

ЩО МОЖНА КОМПОСТУВАТИ:
овочеві, фруктові та плодово-ягідні відходи, шкаралупу від яєць, квіти зрізані та в горщиках, кавову гущу та чайну заварку, скошену траву, листя та дрібні гілки

ЩО НЕ КОМПОСТУЄТЬСЯ:
поліетиленові пакети, кістки, мішки від пилососа, підгузки, попіл, наповнювачі туалетів для котів та інше.

Черв'ячки переробляють органічні відходи на корисний гумус. Цей процес називається **КОМПОСТУВАННЯ**

КОМПОСТ

ГУМУС МОЖНА ВИКОРИСТОВУВАТИ ЯК ДОБРИВО ДЛЯ РОСЛИН ТА ЯК ҐРУНТ ДЛЯ КВІТІВ У ГОРЩИКАХ

НЕБЕЗПЕЧНІ ВІДХОДИ *забруднюють повітря, землю і воду*

Небезпечні відходи **ЗАБОРОНЕНО** викидати у загальний смітник. Тому що вони можуть **ПОТРАПИТИ В ҐРУНТ І ВОДУ**

Їх потрібно **ЗДАВАТИ НА УТИЛІЗАЦІЮ** до спеціальних підприємств

До **НЕБЕЗПЕЧНИХ ВІДХОДІВ** також належать: мастильні матеріали, фарби, розчинники, аерозольні балончики, вогнегасники, ліки

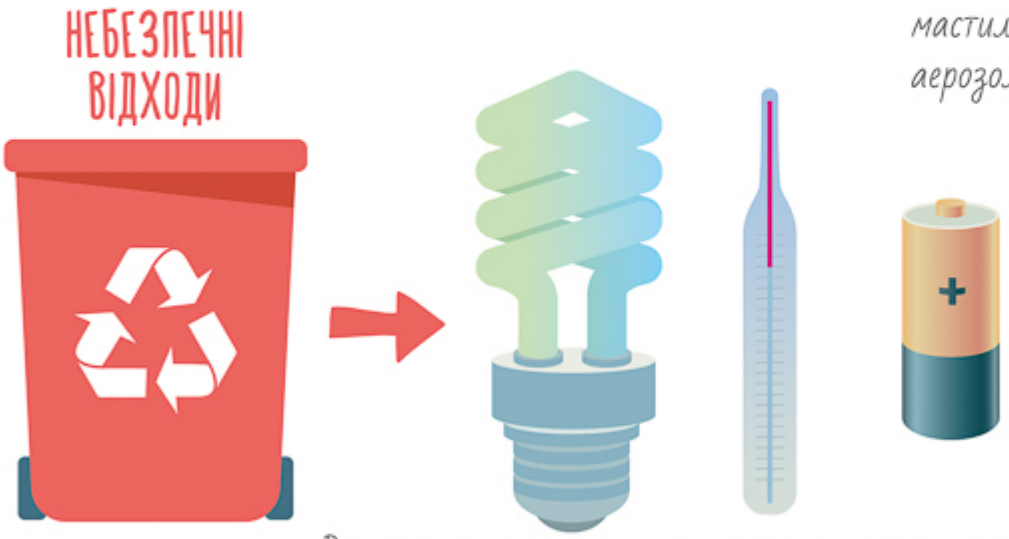

Батарейка містить важкі метали, які дуже шкодять здоров'ю людини та тварин

Ртутний термометр містить ртуть, а ртутна лампа — пари ртуті. Ртуть дуже отруйна для організму людини і тварин. Організм не здатний сам її позбутися.

З'єднай лініями правильні комбінації

Знайди пакування
ТЕТРА-ПАК ВІД СОКУ

Скільки
ПЛАСТИКОВИХ ПЛЯШОК
вдалося врятувати
від сміттєзвалища?
. . . . . .

ПЛАСТИК

СКЛО

ПАПІР

МЕТАЛ

НЕБЕЗПЕЧНІ ВІДХОДИ

ЩО ЗАЙВЕ В ЛІСІ?

Подивися на малюнок і знайди: ЩО ЗАЙВЕ?

Порахуй, скільки ЗАЙВИХ ПРЕДМЕТІВ на галявині в лісі?

Які НЕБЕЗПЕЧНІ ВІДХОДИ опинилися в лісі?

Чому не можна викидати сміття в ліс?

Пройди лабіринт і правильно поклади сміття у відповідні контейнери

ЛАБІРИНТ

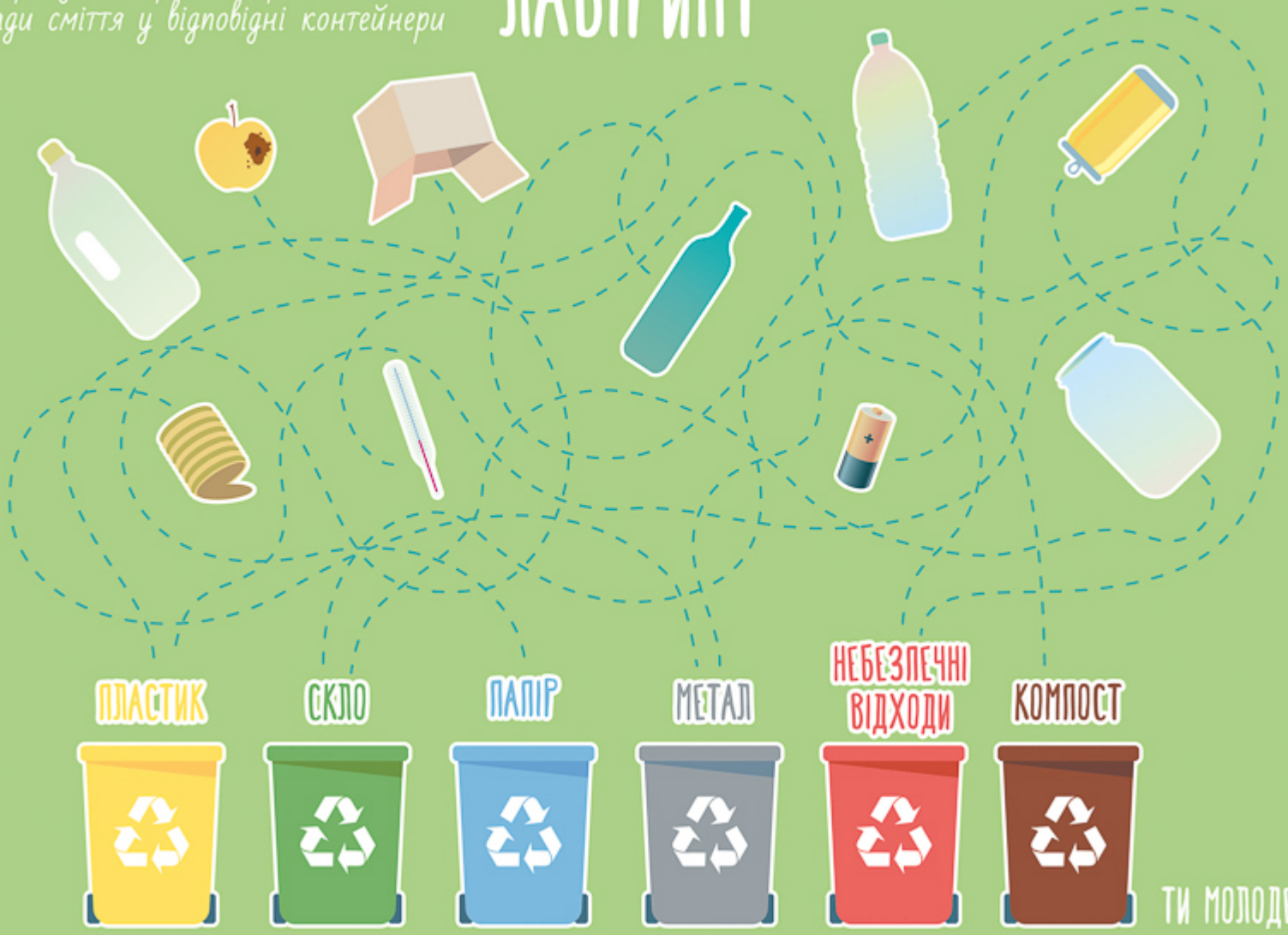

ТИ МОЛОДЕЦЬ!

ЧОМУ НЕ МОЖНА СПАЛЮВАТИ СМІТТЯ

на відкритому просторі

ДІОКСИНИ потрапляють до людини з їжею та повітрям. Вони накопичуються в яйцях птиці, м'ясі та молочних продуктах

Під час горіння сміття утворюються **ДІОКСИНИ**. Вони завдають шкоди здоров'ю і людина може захворіти

ОТРУЙНИЙ ДИМ ВІД СПАЛЕНОГО СМІТТЯ ОСІДАЄ НА ДЕРЕВАХ ТА ВИПАДАЄ ДОЩЕМ НА ЗЕМЛЮ, ДЕ ВИРОЩУЮТЬ ЇЖУ

НЕ КУПУЙ ЗАЙВОГО —
ЗБЕРЕЖИ ПЛАНЕТУ!

КОЖНОГО ДНЯ ЛЮДИНА СТВОРЮЄ СМІТТЯ

За 1 рік ОДНА ЛЮДИНА *в середньому виробляє* 270 КГ СМІТТЯ

ЦЕ БЛИЗЬКО 1 $м^3$ СМІТТЯ

Порахуй, скільки відходів із ПЛАСТИКОВИХ ТА СКЛЯНИХ ПЛЯШОК *утворюється в тебе вдома за один місяць?*

. . . . . .

. . . . . .

Скільки відходів із пакування від соків та молока типу тетра-пак утворюється в тебе вдома протягом місяця?

. . . . . .

Цей світ — твій дім. Бережи його!

СОРТУЙ СМІТТЯ, ВИКИДАЙ У СМІТНИК — І ТИ ВРЯТУЄШ СВІТ!

НЕ СПАЛЮЙ СМІТТЯ

Не створюй зайвого сміття. Повторно використовуй речі та здавай на переробку вторинну сировину.

ПРОСТІ ПРИНЦИПИ ZERO WASTE (НУЛЬ ВІДХОДІВ),

які допоможуть тобі зберегти природу:

- *Зменшуй сміття — не купуй зайвого*
- *Повторно використовуй — відмовся від одноразового пакування*
- *Сортуй відходи і здавай на переробку*

ВИРІЖ ПРЕДМЕТИ І СТВОРИ СВОЮ ГРУ У СОРТУВАННЯ ВІДХОДІВ

Для дошкільного і молодшого шкільного віку

«Врятуй світ! Все починається з тебе»

Ідея ГО «Зелене серце Карпат»
Авторка Яніна Лучейко
Ілюстраторка Олена Бланк
Еколог Василь Попович
Редакторка Олена Павлова

Для безкоштовного поширення. Не для продажу

Верховина 2019

«Кожен з нас може стати рятівником світу. Варто лиш спробувати і ти зрозумієш, що це у твоїх силах. Все починається з тебе».

Дитяча книжка про таку важливу річ у нашому житті, як сміття і його вплив на здоров'я людини та на цілий світ.
Саме в дитинстві формуються уявлення про світ і про власну роль у ньому.
Тому важливо, щоб дитина навчилася дбати про своє здоров'я і розуміла зв'язок між ним та станом довкілля.

Для безкоштовного поширення. Не для продажу.